

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Oostzaan

Onderzoek gemeente

Onderzoek naar voor- en vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 4 mei 2020

Samenvatting

De inspectie houdt toezicht op de wijze waarop de gemeenten de verplichtingen aangaande het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) nakomen. Gemeenten die al voor 2019 een GOAB-budget kregen, hebben hiervoor een digitale vragenlijst ingevuld. Gemeenten die sinds 2019 ook een GOAB-budget ontvangen, krijgen in 2019-2020 een eerste onderzoek naar de kwaliteit van het vve-beleid.

Het onderzoek is bedoeld om de kwaliteit van het vve-beleid van de gemeente een eerste keer in beeld te brengen en te onderzoeken in hoeverre de gemeente daarmee voldoet aan de wettelijke eisen.

We hebben een gesprek gevoerd met de betrokkenen van de gemeente en aangeleverde documenten geanalyseerd. Vervolgens hebben we de wettelijke eisen met betrekking tot het vve-beleid beoordeeld en de eigen aspecten van kwaliteit gewaardeerd.

Beeld van de kwaliteit van vve binnen de gemeente

Wat gaat goed bij vve?

De gemeente Oostzaan wil ieder kind gelijke kansen bieden en hanteert een brede doelgroepdefinitie waarbij alle peuters met een risico op een ontwikkelingsachterstand en/of problemen bij het opgroeien door de thuissituatie naar een peuteropvang kunnen met vve. De jeugdgezondheidszorg signaleert taalachterstanden en opgroei problemen bij peuters en indiceert peuters die behoefte hebben aan extra begeleiding. Het contact tussen de kinderdagverblijven en de scholen is goed. Tijdens het Brede Schooloverleg wordt gewerkt aan een doorgaande lijn tussen voor- en de vroegscholen. Ook heeft de gemeente een vve subsidie-kader waarin de basisvoorwaarden voor vve zijn vastgelegd.

Wat moet beter bij vve?

De gemeente heeft zicht op het aantal peuters dat geïndiceerd is voor vve door de jeugdgezondheidszorg. De gemeente weet echter niet of deze peuters allemaal een vve aanbod krijgen. Bovendien weet de gemeente niet of er voldoende kindplaatsen zijn bij de voorscholen. Uit de gegevens van de gemeente blijkt dat op twee locaties voorschoolse educatie wordt aangeboden. Deze locaties staan echter niet als vve locaties geregistreerd en de voorwaarden

Gemeente: Oostzaan

Gemeente nummer: 0431

OAB-budget gemeente 2019:
€ 102.400

Aantal houders in de gemeente
zonder voorschoolse educatie: 5

Aantal houders in de gemeente met
voorschoolse educatie: geen

Aantal kinderdagverblijven
met voorschoolse educatie in de
gemeente: geen

Aantal schoolbesturen in de
gemeente: 2

GGD-regio: Zaanstreek-Waterland

voor vve zijn niet getoetst door de GGD.

De gemeente heeft geen afspraken gemaakt met de schoolbesturen over de resultaten van vroegschoolse educatie. Er is binnen de gemeente geen aanspreekpunt voor vve en er is geen duidelijke verslaglegging over de ambities, doelen, taakverdeling en afspraken rondom vve.

Wat kan beter bij vve?

De gemeente Oostzaan ontvangt sinds 2019 financiële middelen. Het beleid ten aanzien van vve staat op dit moment echter nog in de kinderschoenen.

Het gebrek aan overleg lijkt op dit moment het grootste struikelblok en rondom de volgende punten ontbreekt het dan ook aan beleid of afspraken:

- Er is geen beleid ontwikkeld op het gebied van de ouderparticipatie.
- Een duidelijke externe zorgstructuur ontbreekt waardoor het onduidelijk is hoe de verschillende instellingen samenwerken en hulp bieden aan een kind of gezin.
- De gemeente heeft onvoldoende zicht op de kwaliteit van de vve omdat er geen afspraken zijn met de voorschoolse voorzieningen over de wijze waarop zij zich verantwoorden over vve.
- Een systematische evaluatie van het vve beleid ontbreekt.

Vervolg

Op dit moment voldoet de gemeente Oostzaan niet aan alle wettelijke vereisten. In hoofdstuk 2.2 zijn de afspraken voor het vervolgtoezicht vastgelegd.

1. Opzet onderzoek

De inspectie heeft onderzoek uitgevoerd bij de gemeente Oostzaan.

Werkwijze

- Een gesprek met de betrokken beleidsambtenaar over het vve-beleid van de gemeente;
- Analyse van opgevraagde en aangeleverde beleidsdocumenten;
- Beoordeling en waardering van de kwaliteit van het vve-beleid van de gemeente Oostzaan.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie.

Bij het onderzoek naar vve-gemeenten worden de volgende standaarden onderzocht.

Standaarden gemeente	Onderzocht
1. Gemeentelijk beleid	
1.1 Definitie doelgroepkind	•
1.2 Bereik	•
1.3 Toeleiding	•
1.4 Doorgaande lijn	•
1.5 Resultaten	•
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau	•
2. Vve beleidscontext	
2.1 Integraal vve-programma	•
2.2 Ouders	•
2.3 Externe zorg	•
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•
3. Vve condities	
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt	•
3.2 Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader	•

Legenda

De beoordeling en waardering van standaarden wordt in dit rapport aangegeven door de hiernaast geplaatste legenda.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het gemeentelijke onderzoek naar vve en de afspraken over het vervolgtoezicht.

In hoofdstuk 3 hebben we de reactie van de gemeente op het onderzoek naar vve en de rapportage daarover opgenomen.

Legenda

Beoordelingen en waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- O Onvoldoende
 - K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2. Resultaten onderzoek op gemeenteniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek bij de gemeente Oostzaan op de standaarden voor vve.

Samenvattend oordeel

De gemeente Oostzaan voldoet slechts ten dele aan haar wettelijke verplichtingen voor wat betreft vve. Dat komt doordat er belangrijke verbeterpunten zijn vastgesteld bij de standaarden 1.2 Bereik, 1.3 Toeleiding, 1.5 Resultaten, en 3.1 De regelgeving rondom de beoordeling van de basiskwaliteit door de GGD.

De gemeente Oostzaan ontvangt sinds 2019 financiële middelen. Het beleid ten aanzien van vve staat op dit moment echter nog in de kinderschoenen. Wel heeft een tijdelijke medewerker van de gemeente een notitie geschreven en doet daarin concrete aanbevelingen ter verbetering van het onderwijsachterstandenbeleid. Het uitwerken en uitvoeren van de aanbevelingen en de genoemde doelen en activiteiten kan ervoor zorgen dat de gemeente grotendeels voldoet aan de wettelijke verplichtingen op het gebied van vve.

2.1. Voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van de kwaliteitsgebieden 'Gemeentelijk vve-beleid (1)', 'Vve-beleidscontext (2)' en 'Vve-condities (3)'.

Gemeentelijk vve-beleid	O	K	V	G
1.1 Definitie doelgroepkind			•	
1.2 Bereik	•			
1.3 Toeleiding	•			
1.4 Doorgaande lijn			•	
1.5 Resultaten	•			
1.6 Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau		•		

Vve-beleidscontext	K	V	G
2.1 Integraal vve-programma		•	
2.2 Ouders	•		
2.3 Externe zorg	•		
2.4 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen	•		
2.5 Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau	•		

Vve-condities	O	K	V	G
3.1 De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt	•			
3.2 Er is een gemeentelijk subsidiekader			•	

Gemeentelijk vve-beleid

De standaard Doelgroepdefinitie beoordelen wij als Voldoende omdat de gemeente Oostzaan een brede doelgroepdefinitie heeft geformuleerd. De gemeente wil elk kind gelijke kansen bieden en ervoor zorgen dat alle peuters die met een risico op een ontwikkelingsachterstand en/of problemen bij het opgroeien door de thuissituatie een vve-indicatie ontvangen en naar een peuteropvang met vve kunnen gaan. De gemeente heeft ook zicht op het aantal peuters dat een indicatie heeft ontvangen.

De standaard Doorgaande lijn beoordelen wij eveneens als Voldoende omdat de gemeente afspraken heeft gemaakt met de vve-instellingen en de schoolbesturen over de overdracht van de kindgegevens van de voor- naar de vroegschool. Voor de doelgroepeuters is er een warme overdracht. Daarnaast zijn er met de houders en schoolbesturen afspraken gemaakt over de doorgaande lijn bij het pedagogisch klimaat en het educatief handelen.

Op een aantal punten voldoet het gemeentelijk beleid echter niet aan de wettelijke vereisten.

De standaard Bereik beoordelen wij als Onvoldoende omdat de gemeente onvoldoende zicht heeft op het aantal beschikbare kindplaatsen (art. 166, eerste lid WPO). In het verleden werd op twee plaatsen vve aangeboden. Het is echter onduidelijk of dit nog steeds het geval is. Deze locaties staan namelijk niet als vve locaties geregistreerd. De standaard Toeleiding beoordelen wij eveneens als Onvoldoende omdat de gemeente niet weet of alle geïndiceerde peuters daadwerkelijk de benodigde begeleiding krijgen (art. 167, lid 1a onder 2, WPO). De standaard Resultaten is Onvoldoende omdat de gemeente nog geen concrete afspraken heeft

gemaakt met de schoolbesturen over de resultaten van de vroegschoolse educatie (art. 167, lid 1b, WPO).

Voor het ontbreken van een duidelijke regiefunctie van de gemeente bij het vve beleid lijkt een belangrijke oorzaak voor het niet nakomen van de wettelijke verplichtingen. Een eerste stap voor verbetering is echter wel gezet. Zo heeft een tijdelijke medewerker van de gemeente Oostzaan in een concreet plan van aanpak geformuleerd wat er nodig is om het vve-beleid vorm te geven.

Vve-beleidscontext

De standaard Integraal vve-programma is in orde omdat de gemeente Oostzaan in de subsidievoorwaarden heeft vastgelegd dat de voorscholen gebruik maken van een integraal programma waarmee de ontwikkeling van de peuters op de vier ontwikkelingsgebieden wordt gestimuleerd.

Op een aantal punten is het gemeentelijk beleid echter nog niet van de grond gekomen. Het gaat om de volgende standaarden en ontwikkelpunten:

- De standaard Ouders. De gemeente heeft niet geformuleerd hoe de vve locaties de ouders betrekken bij het voorkomen of verminderen van achterstanden bij hun kind. De afspraken met de jeugdgezondheidszorg hierover blijven beperkt tot het stimuleren van ouders van geïndiceerde peuters tot het daadwerkelijk plaatsen van hun kind.
- De standaard Externe zorg. Er ontbreekt een externe zorgstructuur die zorgt voor een sluitend netwerk van zorgverleners waar voorscholen of ouders gebruik van kunnen maken als dit nodig is.
- De standaard Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen. Er zijn geen afspraken met de voor- en vroegscholen over de interne kwaliteitszorg. De gemeente heeft geen zicht op de kwaliteit van vve en heeft bovendien niet afgesproken met de houders en besturen hoe zij zich naar de gemeente verantwoorden over de gerealiseerde kwaliteit.
- De standaard Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau. Het totale vve-beleid voor de gemeente Oostzaan is nog in ontwikkeling en wordt niet jaarlijks geëvalueerd.

Vve-condities

De standaard, De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt, beoordelen wij als onvoldoende omdat de gemeente geen vve locaties heeft geregistreerd en de GGD de kwaliteit van de voerschoolse educatie niet toetst (art. 1.50b en 2.8 Wkcp + besluit basisvoorwaarden kwaliteit van de voerschoolse educatie).

De standaard, Er is een gemeentelijk vve-subsidiekader, is in orde. In dit kader heeft de gemeente vastgelegd aan welke voorwaarden een voorschoolse voorziening moet voldoen om in aanmerking te komen voor subsidie.

2.2. Afspraken vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij?	Wat doen wij?
Vve gemeente Oostzaan	van de gemeente Oostzaan	
Standaard Bereik. De gemeente heeft geen zicht op het aantal beschikbare kindplaatsen (art. 166, eerste lid WPO).	Dat de gemeente inventariseert of er voldoende kindplaatsen zijn die aan de voorwaarden voor vve voldoen.	De gemeente informeert de inspectie
Standaard Toeleiding. De gemeente heeft geen zicht op het non-bereik (art. 167, lid a1 onder 2, WPO).	Dat de gemeente inventariseert hoeveel geïndiceerde peuters een vve programma volgen.	De gemeente informeert de inspectie
Standaard Resultaten. De gemeente heeft geen afspraken gemaakt met de schoolbesturen over de resultaten van vve (art. 167, lid 1b, WPO).	Dat de gemeente afspraken maakt met de schoolbesturen over de resultaten van vve.	De gemeente informeert de inspectie
Standaard De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt. De gemeente heeft nog niet geregeld dat de GGD de kwaliteit van de voorschoolse educatie toetst (art.1.50b en 2.8 Wkcp + Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie).	Dat de gemeente de voorscholen registreert en de GGD opdracht geeft om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te toetsen.	De gemeente informeert de inspectie

3. Reactie van de gemeente

Wij hebben van de gemeente Oostzaan geen reactie ontvangen.